Payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام آشنا

شماره ۲۹۷۱
یکشنبه / ۶ اردیبهشت / ۱۴۰۵
۸ / ذوالقعده / ۱۴۴۷
26 / April / 2026

صاحب‌امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: ابافره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۳۳۸۳۸-۳۲۵۳۴۳۴۳-۰۲۶-۴۰۵۰ کس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۶۷۱۸۰
چاپ: کارگر

غزل ۴۲۱ امروز با حافظ

شب شـــراب خـرابم کنـد به بیداری
وگر به روز شکایت کنم به خواب رود
طریق عشق پرآشوب و فتنه است ای دل
بیفـتد آن کـه در این راه با شتاب رود

غزل

غنچه‌وش از هم‌نفسان
لب ببندِ
خیره چو گُل در رخ
هر کس مخند

جامی

فال کرج — اوقات شرعی فردا

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۳:۴۷	۰۵:۱۹	۱۲:۰۴	۱۸:۴۹	۱۹:۰۹

برگه

سرنوشت ما در ستاره‌ها رقم زده نمی‌شوند، بلکه در خود ما رقم زده می‌شوند...

ویلیام شکسپیر

گزارش روز

قسم به ایران

عاشق ایران تحت هیچ شرایطی مجوز حمله به کشورش را صادر نمی‌کند. ایران از ایرانی جدا نیست و جدانشدنی است.

به گزارش آشنا به نقل از شرق، واقعیت‌ها معمولا کوتاه و ضربه‌زننده هستند، مگر اینکه در پذیرش آنان درنـگ و چون‌وچرا کنیم، پس از آن است که مباحثه‌های توجیه‌گرانه در می‌گیرد تا شـکل دگرگون‌شده‌ای از یک واقعیت صریح و شـفاف را به آن چیزی بدل کنند که به نگاه و تمایل ما نزدیک باشد.

اگر واقعیت‌ها را در نسـبت بـا تجربه‌های تاریخی خود آن واقعیت‌ها و نه تمایل خودمان به آنچه باید باشد ببینیم، به عمق آن نزدیک‌تر خواهیم شد. یرواند آبراهامیان در گفت‌وگویی طولانی درباره ایران با مجله «New Left Review» به نکته مهمی اشـاره می‌کند، اینکه آمریکا سیاسـت خارجی خـود را در خاورمیانه به اسرائیل برون‌سپاری کرده است. این واقعیت کوتاه ابعـاد گوناگونی دارد که می‌تواند با نگاه‌ها و نگرش‌های کنونی ایرانیان حرف‌های بسیاری داشته باشد و واقعیت‌های بسیاری را بدون کلامی به ذهن متبادر کند.

آبراهامیان باور دارد اسرائیل سال‌هاست که در اندیشه تجزیه ایران است.

برای این استراتژی هزینه و وقت زیادی صرف کرده است و با امکان بالایی که در اثرگذاری در سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه دارد، این فرصت مغتنمی برای تحقق این سیاست است. این واقعیت کوتاه همان چیزی است که چون‌وچرا ندارد، اما اگر بخواهیم شکل آن را تغییر بدهیم تا با خواسـته ما منطبق باشد، دلایلی برای توجیه آن پیدا خواهد شـد که به اختـلاف دیدگاه‌ها و تعارضات جدی بین ایرانیان منتهی خواهد شد. یقینا مرکز بحث ایران خواهد بود و هرکس از نگاه خود از ایران دفاع خواهد کرد. کاری که تاکنون بارها مردم ایران در مواجهه با کشورهای خارجی کرده‌اند؛ برخی راه بیگانه‌سـتیزی پیش گرفته‌اند و برخی آن را تنها راه‌حل دانستند.

و این مواجهه سـابقه تاریخی دور و درازی دارد کـه اوج آن بـه دوره «مشـروطه» و «پسامشـروطه» برمی‌گردد. همـه از ایران می‌گویند و کمتر کسـی از ایرانی می‌گوید. ایـران زمانی مهم اسـت که ایرانـی زنده و عزتمند باشد. بدون انسان‌های آزاده و عزتمند، ایران سرزمینی سترون است.

این آدمی است که به جغرافیا معنا می‌دهد. این انسان اسـت که معنای زندگی است و هرجا که باشـد حیات جاری خواهد بود. در غیاب انسان سکوت طبیعت وهمناک است و موسیقی‌اش رعب‌انگیز. در جنگ ۱۲ روزه، خیابان‌های تهران این‌چنین بود. انسان‌ها در هر لباس، رنگ، نژاد و فرهنگی قلب زندگی‌اند. با وجود آنان جغرافیا رنگ، طعم و معنا پیدا می‌کند.

ایران بدون ایرانیان هیچ ارزشـی ندارد. این مردم در هرجای دنیا که باشند با هر عقیده‌ای -چه دوسـت چه دشـمن- ایرانی هستند. توهین به آنها و تحقیرکردنشان همه ایرانیان را آزرده می‌کند. ایران بدون ایرانی سـرفراز هیچ ارج و قربی ندارد، حتی برای دشمنان. پس ابتدا باید خودمان را دوست داشته باشیم، بعد همسـایه و مردم شهرمان را و بعد مردم سرزمینمان را. هیچ‌چیز نمی‌تواند ایران را نابود کند جز نفرت؛ نفرت از خود، نفرت از دیگری و نفرت از هم‌وطن. عداوت ایرانی علیه ایرانی از هر بمبی برای ایران خطرناک‌تر است. واقعیت این است که کسی که به هم‌وطنش شفقت نداشته باشـد ایران را دوست ندارد. ستایش اغراق‌آمیز از ایران سرپوشـی برای کینه‌های شخصی است و یکی از سویه‌های کینه‌ورزی دستیابی به ثروت و قدرت است.

عاشق ایران تحت هیچ شرایطی مجوز حمله به کشورش را صادر نمی‌کند. ایران از ایرانی جدا نیسـت و جدانشدنی اسـت. ایرانیان خوانده‌انـد جان هدیه‌ای الهی اسـت و این جان‌آفرین اسـت که حکم می‌کند که جام جان لبریز شـده است و هیچ‌کس را چنین اختیاری نیسـت. ایرانیان و به معنای دیگر مردم مشـرق‌زمین بیش از دیگران به جان آدمی باور دارند. مگر نه اینکه یکی از قسم‌های پرکاربرد ایرانیان در کنار «به خدا»، «به جان مادرم» است. ایران مادر همه ماسـت. «قسم بـه ایران»، به مردم ایران که جزء کوچکی از آدمیان کره زمین هسـتند. جمعیت جهان هشت میلیارد نیست، یک تن است.

ما همه آدم‌ها یک پیکریـم. آنان که در این پیکره دست به کشـتار و جنایت می‌زنند، پاره‌های بیمار این تن هستند. جغرافیا و مرزها بدون انسـان بی‌معنا هستند، ما به آنها معنا می‌دهیم نه آنها به ما. ایران اگر پاینده است از ایرانیان است. انسان‌های شریف و زحمتکشی که متحمل رنج و ظلم‌های بسیاری شده‌اند و عزت خود را از دست نداده‌اند.

اینک بیش از عشـق به ایران باید به ایرانیان بازگردیم؛ در هر مرام و مسلکی. ایران بدون مردمش توده‌ای خاک و سنگ و دار و درخت اسـت. آنکه انسـان را از خاک ساخته است اشـاره‌ای به بی‌بها بودن «آن» داشته است. ایـن «آن» زمانی «او» می‌شـود که روح در آن دمیده شـود. مهم روح دمیده در انسان است که آن را او می‌کند: انسان، انسان ایرانی، واقعیتی بدون تأویل و تفسیر.

برش

ریشه علاقه مردم کشمیر به ایران چیست؟

میزان علاقه و محبت مردم کشمیر به ایران تا جایی است که طبق ادعای رسـانه‌های خارجی چیزی حدود ۶۵ میلیون دلار از سوی مردم این منطقه برای کمک به ایران در جنگ اخیر پرداخت شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از اطلاعات، کشمیر قطعه‌ای از بهشت اسـت که گویی به زمین هبوط کرده است. این را می‌دانستم اما نمی‌دانستم که در بهشتی‌ترین بخش زمین، عاشق‌ترین مردمان به ایران زندگی می‌کنند.

مردم کشمیرهندوستان، در جنگ ۴۰ روزه عشق‌شان را به ایران نثار کردند. تلویزیون الجزیره گزارش داده است که مردم کشمیر ۶۴ میلیون دلار در این جنگ به ایران کمک کردند.

بخش قابل توجهی از کمک‌های آنها در واقع مهمترین مایملک‌شان یعنی طلا بوده است. و احساس‌برانگیزترین آن، کودکانی بودند که قلکشان را شکستند، جوانی ماشـین زیرپایش را اهدا کرد، زنان زیورآلاتشان را هدیه دادند. کشاورزی، مختصر پس‌اندازش را تقدیم کرد.

ویدئوهای زیادی از آنها منتشـر شـد، که احساسـات هر ایرانی وطن‌پرسـتی را تکان می‌دهد. احساس می‌کنم ما بخش‌هایی از وجود جداافتاده‌مان را در این جنگ دوباره پیدا کرده‌ایم.

یک تانکر نفت ایران ۲ میلیون بشکه نفت دارد. ایران در این جنگ هر بشکه را بیشتر از ۱۰۰ دلار فروخت، یعنی بالای ۲۰۰ میلیون دلار قیمت یک تانکر نفت اسـت. گفته می‌شود همین الان ایران معادل ۸۵ تانکر به همین اندازه نفت برای فروش دارد.

اما باوجود این، آن ۶۴ میلیون دلار کمک مردم کشمیر را نمی‌توان به دلار آمریکا قیمت‌گذاری کرد. آنها را باید با مقیاس جان سنجید. با قیمت بی‌منتهای عشق و مهر. در آن چیزی فراتر از جهان مادی وجود دارد چیزی عمیق‌تر از پیوند انسانی.

اینها را حاکمان آمریکا نمی‌فهمند. آمریکا نهایتاً ۲۵۰ سال تاریخ دارد که بخش زیادی از آنهم قتل عام سرخ‌پوستان و بردگی سیاه‌پوستان بوده است. چه می‌داند که بر کهن‌ترین تمدن بشر چه گذشته است. در این فلات چه شعرهایی سروده شده. در این خاک چه دلهایی عاشق شده. در دشتهای ما چه جنگهایی رخ داده و در تمدن ما چه دوره‌هایی از رونق و شکوه یا حرمان و هجران گذشته است!

آنها چه می‌فهمند معنی این شعر حافظ را که ۷ قرن قبل سروده و رندانه و نغز سرحدات بخش شرقی تمدن ما را به یاد تاریخ نگاه داشته است:

«به شعر حافظ شیراز می‌رقصند و می‌نازند
سیه‌چشمان کشمیری و ترکان سمرقندی»..

اشاره

بزرگترین امپراتوری‌های جهان باستان؛ از «هان» تا «هخامنشی»

از سـواحل غربی ایبری تا کرانه‌های شرقی چین، جهان باستان پر از امپراتوری‌های بزرگی بود که تأثیر عمیقی بر تاریخ بشر گذاشتند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از فرادید، در طول هزاران سـال، انسان‌ها به‌صورت قبایل و ملت‌ها بـا یکدیگر رقابت می‌کردند. جهان باستان سرشار از پادشاهی‌ها و امپراتوری‌هایی بود که برای قدرت و ثروت با هم می‌جنگیدند و همسـایگان خود را نابـود می‌کردند یا به بردگی می‌کشیدند. در نتیجه این رقابت‌ها، برخی امپراتوری‌ها سـرزمین‌های وسیعی را در اختیار گرفتند که گاهی چند قاره را در بر می‌گرفت. در ادامه، هفت مورد از بزرگ‌ترین امپراتوری‌های دوران باستان را معرفی خواهیم کرد.

دوره «باستان» زمان مشخص و دقیقی ندارد و بسته به دیدگاه‌های مختلف، آغاز و پایان آن متفاوت در نظر گرفته می‌شود. معمولاً شروع آن را حدود ۳۵۰۰ تا ۳۰۰۰ پیش از میلاد و هم‌زمان با اختراع خط می‌دانند، زیرا این تحول مرز میان پیش‌تاریخ و تاریخ را مشخص کرد. پایان این دوره در تاریخ‌نگاری غربی اغلب سال ۴۷۶ میلادی، یعنی زمان سقوط امپراتوری روم غربی در نظر گرفته می‌شود، هرچند در خاورمیانه گاهی قرن هفتم میلادی و ظهور اسلام را پایان این دوره می‌دانند.

۱.امپراتوری شیونگ‌نو

یکی از مهم‌ترین امپراتوری‌های جهان باستان امپراتوری شـیونگ‌نو بود؛ اتحـادی از اقوام کوچ‌نشـین که از قرن سوم پیش از میلاد تا اواخر قرن اول میلادی بخش‌های وسـیعی از آسـیا را در اختیار داشتند. این امپراتوری حدود ۹ میلیون کیلومتر مربع وسعت داشت و از استپ‌های مغولسـتان تا بخش‌هایی از سیبری و مناطق امروزی چین گسترده بود. شیونگ‌نوها پیش‌زمینه سیاسی و فرهنگی مغول‌ها به‌شمار می‌روند، هرچند این که نیاکان مستقیم آن‌ها بوده‌اند یا نه، هنوز محل بحث است. آن‌ها جامعه‌ای سوارکار بودند و اسب‌ها در زندگی‌شان نقش اساسی داشتند. در نهایت، درگیری‌های طولانی با دودمان هان چین به شکست آن‌ها انجامید و این اتحاد از هم پاشید.

۲.امپراتوری هان

دودمان هان در چین به دو دوره غربی و شرقی تقسیم می‌شود. هان غربی از سال ۲۰۲ پیش از میلاد تا ۹ میلادی ادامه داشت و پس از آن با وقفه‌ای کوتاه، هان شرقی از سال ۲۵ تا ۲۲۰ میلادی برقرار شد. در اوج خود، این امپراتوری تا حدود ۶.۵ میلیون کیلومتر مربع گسترش یافت. این دوره یکی از دوران‌های طلایی چین بود؛ تجارت از طریق جاده ابریشم رونق گرفت، کاغذ اختراع شد و ثبات سیاسی و پیشرفت فرهنگی شکل گرفت. این دودمان سرانجام در سال ۲۲۰ میلادی به پایان رسید.

۳.هخامنشیان

امپراتوری هخامنشی یا امپراتوری پارس در سال ۵۵۰ پیش از میلاد توسط کوروش بزرگ در ایران بنیان گذاشته شد. این امپراتوری از بالکان در غرب تا دره سند در شرق گسترش یافـت و حدود ۵.۵ میلیـون کیلومتر مربع وسعت داشت. قدرت این امپراتوری در زمان داریوش بزرگ به اوج رسید، اما تلاش‌هایش برای فتح یونان با شکسـت مواجه شد. این امپراتوری به‌خاطر مدیریت پیشرفته، ساختار اداری منظم و رویکرد نسبتاً مدارا جویانه نسبت به اقوام مختلف شناخته می‌شود. در نهایت، امپراتوری هخامنشـی در سال ۳۳۰ پیش از میلاد توسط اسکندر مقدونی سقوط کرد.

۴.امپراتوری مقدونی

امپراتوری مقدونی به‌دست اسکندر مقدونی شـکل گرفت. او در مدت کوتاهی امپراتوری هخامنشی را شکسـت داد و قلمرو خود را از یونـان تا هند گسـترش داد. این امپراتوری در سـال ۳۲۳ پیش از میلاد و هنگام مرگ اسـکندر، حدود ۵.۲ میلیون کیلومتر مربع وسعت داشت. هرچند عمر آن کوتاه بود، اما تأثیر فرهنگی بزرگی گذاشت و اندیشه‌های یونانی را در مناطق گسترده‌ای منتشر کرد. پس از مرگ اسـکندر، امپراتـوری او میان فرماندهانش تقسیم شد.

۵.روم

امپراتوری روم شاید یکی از شناخته‌شده‌ترین امپراتوری‌های باسـتانی باشـد که پایه‌های بسیاری از جنبه‌های تمدن اروپایی را شکل داد. این امپراتوری در اوج خود در سـال ۱۱۷ میلادی، حدود ۵ میلیون کیلومتر مربع وسعت داشت و سه قاره را در بر می‌گرفت. از اروپا تا بخش‌هایی از خاورمیانه و آفریقا تحت کنترل آن بود. وسعت زیاد و فشـارهای نظامی در مرزها باعث ضعف و در نهایت سقوط آن شد. در سـال ۳۹۵ میلادی به دو بخش شرقی و غربی تقسیم شد؛ بخش غربی در ۴۷۶ سقوط کرد، اما بخش شـرقی که به بیزانس معروف شد، تا حدود هزار سال بعد ادامه یافت.

۶.ماتوریا

امپراتوری ماتوریا در هند در سال ۳۲۰ پیش از میلاد توسط چاندرا گوپتا ماتوریا تأسیس شد. این امپراتوری بیشتر شبه‌قاره هند را متحد کرد و در زمان آشوکا به اوج رسید. وسعت آن بین حدود ۳.۴ تا ۵ میلیون کیلومتر مربع برآورد می‌شود. آشـوکا پس از پذیرش بودیسم، به گسترش این دین کمک کرد و به حفاظت از طبیعت نیز توجه داشت. پس از او، امپراتوری به‌دلیل ضعف حاکمان و مشکلات اقتصادی و نظامی رو به افول رفت و در سال ۱۸۵ پیش از میلاد فروپاشید.

۷.امپراتوری هون‌ها

امپراتـوری هون‌ها نیرویی ویرانگـر در اروپا بود و به تضعیـف امپراتوری روم کمک کرد. هون‌ها قومی کوچ‌نشـین بودند که از شرق به غرب مهاجرت کردنـد و با حملات خود مرزهای سیاسی اروپا را تغییر دادند. در زمان آتیلا، این امپراتوری به اوج رسـید و حدود ۴ میلیون کیلومتر مربع وسـعت داشت. پس از مرگ آتیلا در سـال ۴۵۳ میلادی، هون‌ها شکسـت خوردند و امپراتوری‌شان به‌سرعت فروپاشید. پژوهش‌های جدید نشان می‌دهد که ریشه‌های آن‌ها احتمالاً به آسیای شرقی بازمی‌گردد، هرچند این موضوع همچنان محل بحث است.